

als onjuist beschouwde, en door dr. HUET aangehaalde wijze van diagnostiseeren.

Toch meen ik te mogen blijven waarschuwen, voor dergelijke onjuiste diagnoses, hen, die evenmin als ik, de differentieel diagnose kennen tusschen: 1°. het door atrophie der tusschenwervelschijven samensmeltten van de wervellichamen door een trophische stoornis, veroorzaakt door de localisatie van het nocens in de meningen, waarbij zenuw-wortels gedrukt en beschadigd worden en 2°. een arthritis der wervelkolom, die 1) tot verbeening der tusschenwervellichamen en der lig. flava en tot beennieuwvorming (die soms palpabel is) voeren kan, welke aandoening in den regel pijnlijk is en niet zelden wortelsymptomen geeft. Niet steeds gaat een aandoening van andere gewrichten een arthritis der wervelkolom vooraf.

Juister was het geweest te spreken van hen, die de differentieel diagnose alleen kunnen leeren uit een radiographisch onderzoek. Dr. OIDTMANN deelde mij na het houden mijner voordracht mede, dat RUMPEL op het RÖNTGEN-congres te Berlijn RÖNTGEN-photo's demonstreerde en tot dezelfde conclusie gekomen was als ik 2).

Van den patiënt van dr. HUET deelde ik mede, wat ik er van aangeteekend had: moeilijkheid en stijfheid bij het loopen. Toen die patiënt mij bezocht (12 Aug. 1904) heb ik niet veel aandacht aan het heupgewricht geschonken, ik zag hem slechts éénmaal. Geheel geankyloseerd was het heupgewricht echter niet, meer kan ik niet verklaren.

N. B. Bij de conclusie van mijn mededeeling in n°. 25 heb ik verzuimd op pag. 1679 regel 1 van boven aldus te veranderen: „bepaalde bewegelijkheid in het gewricht tusschen schedel en atlas, bijna opgeheven beweging in het gewricht tusschen atlas en epistropheus.

Amsterdam, 26 Dec. 1905.

CH. BLES.

EEN NIEUWE VERLOSKUNDIGE TANG.

Waarde collega N. J. A. F. BOERMA!

Naar aanleiding van uw artikel, in dit *Tijdschrift* 1905, Tweede Helft, n°. 15: Over uw nieuwe verloskundige tang, zou ik gaarne eenige opmerkingen willen maken. Uw tang, die alleen als „uitgangstang” aanbevolen wordt, zou de volgende voordeelen hebben op de NAEGELE's tang: 1°. de lengte en de daarmee gepaard gaande gemakkelijheid van steriliseeren en appliceeren zonder hulp van baker, vroedvrouw enz. Door mij wordt sinds 1897 een NAEGELE's tang gebruikt, die een lengte heeft van 35 cM., dus 7½ cM. langer dan uw uitgangstang, welke door mij in honderde gevallen als uitgangstang, en in enkele gevallen als hooge tang is gebruikt, zonder het minste nadeel, doch met het voordeel, dat ik beide (uitgangstang en hooge tang) in één instrument vereenigd heb. Daarbij maak ik gebruik van een verloskundige tasch, die bij ALB. STILLE in Stockholm te bekomen is voor f 36.—

1) OPPENHEIM, *Lehrbuch der Nervenkrankheiten* 1905, I, pag. 307.

2) Dr. GOHL was zoo vriendelijk mij mede te deelen, dat het betreffende artikel te vinden is in de 13de *Ergänzungsband*, ALBERS SCHÖNBERG.

Onder is een bergplaats voor een sterilisator, waarin de verschillende verloskundige instrumenten geborgen kunnen worden, en eventueel uitgekookt, evenals het naaimateriaal. De lengte is $46\frac{1}{2}$ cM. In het bovenste gedeelte kan men allerlei flesschen bergen, en wat steeds door mij gedaan wordt een zakje gevuld met steriele operatiejas en 2 steriele handdoeken. Dit wordt te voren in de „Rapid van SCHIMMELBUSCH” gesteriliseerd, een kleine moeite als men deze dagelijks gebruikt. Tijdens de forcipale extractie krijgt de helper of helpster de steriele handdoek om één hand en omgrijpt zoo gewapend den linker lepel van de forceps. Een kleine oefening vooraf is voldoende om uitstekend en steriel geassisteerd te worden. Het bezwaar om deze tasch met het noodige erin mede te nemen is theoretisch. Wie geroepen wordt voor een accouchement is wel zoo handig deze tasch, die met een sleutel gesloten kan worden, aan den roeper mede te geven, als hij nl. òf moet loopen òf wielrijden. Voor wie rijdt is er in het geheel geen bezwaar.

2°. *De kruising.* „Een bezwaar dat vooral wordt gevoeld door hen, die niet systematisch den linkerlepel het eerst inbrengen en dan daarover heen den rechter”. Dit is *geen* argument tegen een NAEGELE's tang, daar deze gemaakt is voor hen, die *wel* systematisch te werk gaan, en allen die dit niet doen een kunstfout maken, die reeds in den studietijd er uit gehamerd dient te worden; en wie de juiste methode daarvan wil leeren, ga naar prof. TREUB, die met minder parlementaire, doch *zeer menschkundig* gekozen uitdrukkingen zijn studenten de juiste handgrepen der NAEGELE's tang weet bij te brengen. Zoo men met een slaperig gezicht per ongeluk een verkeerden lepel pakken zou, dan schrikt men op, alsof nog van den hooggeleerde de magische kracht uitgaat, die uitging van hem tijdens de phantoom-oefeningen.

3°. *Het gewicht.* Ik zou u willen vragen, wie kan niet een instrument van iets meer dan één pond hanteeren. Zijn de dokters dan zulke zwakke stumpers? En dan, lijdt het weerstandsvermogen van de forceps niet als men zooveel van het gewicht afneemt? Ik prefereer een ietwat zwaar instrument bij zulk een ernstige kwestie, dan de kans te loopen bij een bekken met uitgangsvernauwing of bij rigide deelen, waarbij de noodige krachtsontwikkeling past, met gebroken instrument een buiteling te maken, tot groote verontwaardiging der omstanders en minder aangename verrassing van den medicus.

Als bewijs dat uw instrument goed moet zijn, en beantwoordt aan een theoretisch werktuigkundig beginsel zet gij een schema op, en bewijst gij dat de hefboomen gemist kunnen worden. Accoord, wij zullen aannemen dat dit volkomen juist is; mag ik u evenwel vragen, wat gij denkt van de kracht R, die door uw eigen hand wordt uitgeoefend? Hoe groot is die? En zou het niet dikwijls gebeuren, dat die te groot is en daardoor het bezwaar van indrukken te maken in den kinderschedel vergroot wordt in plaats van verkleind? Immers een NAEGELE's tang is zóó geconstrueerd, dat als de tang gesloten is een normaal schedeltje tusschen de lepels past, daarbij weer aangenomen dat de dokter verstaat de forceps aan te leggen. Is de tang gesloten, dan vervalt uw bezwaar, daar de kracht die aangewend wordt, om de tang gesloten te houden, alleen er voor is, om de tang niet te doen afglijden. Veronderstelt nu dat het hoofd van het kind grooter is dan normaal of de tang niet goed is aangelegd en de NAEGELE's tang niet goed kan

sluiten, dan zal ieder voorzichtig medicus juist in de afwijking van de handvatten een waarschuwing zien om voorzichtig te werk te gaan, terwijl dit contrôlemiddel bij uw tang geheel ontbreekt; daar zal juist de ruwe kracht bij moeilijke extracties bot gèviërd kunnen worden zonder contrôle, vooral als het geldt vlug te moeten werken.

Dat uw tang zoo heerlijk is aan te leggen in zijligging, als men niet genoeg hulp heeft, is mogelijk, doch dit is ook niet een voordeel op de NAEGELE's tang, daar men zonder hulp heel gemakkelijk de voeten van de vrouw elk op een stoel kan plaatsen, terwijl de nates op den rand van het bed liggen. Dit is een wijze van doen, die ik prefereer boven de opgetrokken beenen die vastgehouden worden.

Ziet hier eenige opmerkingen, die gij mij ten goede zult houden, doch die van mijn hart moesten, ofschoon ik uw evenwijdige tang met slot op zich zelf heel vernuftig en eenvoudig vind, doch waarvoor ik als practisch medicus mijn NAEGELE's tang niet zou willen ruilen, om de hierboven aangehaalde redenen.

Met collegiale groeten

Johannesburg, Transvaal, 3 Dec. 1905.

Dr. P. S. KLOTS.

TUBERCULOSE-LEESGEZELSCHAP.

Collega's, die zich door inzage der originaliën op de hoogte wenschen te houden van hetgeen in speciale vaktijdschriften over tuberculose en in periodieken over tuberculose-bestrijding wordt gepubliceerd, zullen wellicht een poging willen steunen tot oprichting van een leesgezelschap voor het geheele land, dat uitsluitend tuberculose-literatuur bevat. Voor abonnementen komen in aanmerking:

- „Tuberculose-Arbeiten aus dem kaiserlichen Gesundheitsamte“;
 - „Beiträge zur Klinik der Tuberculose“ (BRAUER);
 - „Zeitschrift für Tuberculose und Heilstättenwesen“ (B. FRAENKEL C. S.);
 - „Tuberculosis“ (PANNWITZ);
 - „Revue de la tuberculose“ (BOUCHARD);
 - „La lutte antituberculeuse“ (SERSIRON);
 - „Revue internationale de la tuberculose“ (BERNHHEIM);
 - „La préservation anti-tuberculeuse“ (WEILL-MANTOU C. S.);
 - „Bulletin mensuel de l'oeuvre des enfants tuberculeux“ (GRANCHER C. S.);
 - „La tuberculose infantile“;
 - „Revue belge de la tuberculose“;
 - „Tuberculosis“ (Engelsch);
 - „The journal of tuberculosis“ (Amerikaansch);
 - „Tuberculose“ (Nederlandsch);
- en wellicht andere, mij niet bekend.

Verder kunnen brochures en andere niet te dure uitgaven over hetzelfde onderwerp worden aangeschaft.

Een abonnement op de genoemde 14 periodieken kost jaarlijks ongeveer tachtig gulden.

Treden dus 12 leden toe, die ieder per maand één gulden contributie